

Mesterkurzusok Szegeden és Balassagyarmaton

Tanárok és diákok alig várják a júniust, a tanév sokak által áhított befejezését. Szép számmal akadnak olyanok is, akik munkával töltik a nyári szünet egy részét, mivel szűkebb környezetben szeretnék gyarapítani tudásukat.

Manapság szinte divat fesztiválokat és kurzusokat rendezni. A '70-es években még ritkaságnak számított egy-egy nemzetközi Bartók vagy Kodály Szeminárium. Csak később, a '80-as évektől szélesedett a választék. Egyre több város, iskola, szervezet vállalkozott arra, hogy neves művészek égisze alatt hirdesse meg a nyári mesterkurzusokat a tanulni vágyók számára.

Erdekes összevetni az évek alatt bekövetkezett változásokat. Természetesen nem voltam jelen az összes rendezvényen, de eddigi tapasztalataim azt mutatják, hogy az aktív jelentkezők száma nem csökken, ellenkezőleg, növekszik. Viszont érzékelnem kell, hogy a passzív hallgatók gyakorlatilag eltűntek. (Kíváncsi lennék a kollégák véleményére e megválaszolatlan kérdésben.) Az végképp elszomorít, hogy az órákon az aktív hallgatók jelenléte igen változó. Előfordul, hogy csak két-három résztvevő ül a széksorok között. Szinte általános jelenség, hogy nem kíváncsiak egymás produkciójára napjaink diákjai. Nem hallgatják egymást, sokszor még országos versenyen se, pedig azáltal szélesedne látókörük, hogy betekintenek egy-egy kollégájuk műhelymunkájába, előadásába.

Annál több optimizmusra ad okot a *Szegedi Tudományegyetem Zene-művészeti Karán* megrendezett Nyári Akadémia ellenpéldája. Immáron 12. alkalommal hirdették meg az idei kurzust zongora, vonós és fúvós szekcióban, valamint magánénekesek számára. (Én utóbbi szakon vehettem részt, mint vendégtanár.)

A továbbképzésre számos országból érkeztek 17-35 év közötti muzsikuskok (pl. Izland, Svájc). Többen jöttek felsőfokú intézmények valamelyikébe felvételizők, egyetemisták, valamint diplomás fiatalok, minek köszönhetően igen magas volt a színvonal. Örömmel látni, hogy ezeknek a pályájuk elején álló zenészeknek kiapadhatatlan a tudásszomja. Pénzt, időt, s nem kevés energiát áldoznak saját fejlődésük érdekében.

Az énekesekkel idén is rendkívüli intenzitással foglalkozott **dr. Temesi Mária** és **Andrejcsik István**. Szemmel látható volt, miként fejlődnek napról-napra a hallgatók, hogy válik valóra a kurzus lényege: új utakra világít rá a Mester, s ezáltal mutatva távlatokat a tanulni vágyóknak. Sokszor egy mondat, néha egy-egy szó segít abban, hogy a növekedék megérezze, megtalálja, mi a legegyszerűbb technikai megoldás a zenei mondanivalóhoz. Emlékeim szerint korosztályom mesterei mindig általános módszert akartak nekünk átadni. Egy olyan kulcsot próbáltak

a kezünkbe adni, mellyel nemcsak egy konkrét műhöz jutunk közelebb, hanem olyat, aminek segítségével képesek leszünk eligazodni a zeneirodalom különböző stílusai között.

Köztudott, hogy a tömegkommunikációs eszközök rohamos terjedése során a személyes emberi kapcsolatok fellazulásának lehetünk tanúi. A hét júliusi nap ennek az ellenkezőjét példázza: Szegeden, mondhatni, összekovácsolódott a tanszak, baráti szálak szövődtek. Ezt nagy örömmel jegyzem meg, mivel manapság egyre ritkábban látni hasonlót.

Másik negatív tapasztalatom az internettel kapcsolatban azt mutatja, hogy a zenét tanulók egyre kevésbé olvasnak jól kottát. A diákok minél hamarabb szeretnék elsajátítani egy-egy darabot, s ehhez segítségül a youtube-ot hívják. „Etalon” felvételeket keresnek, lehetőleg sztár előadókkal, ahelyett, hogy kialakítanák saját elképzelésüket. Tehát fordított a tanulás sorrendje: a készen kapott előadásokat fül után memorizálják, s nem kottából tanulják meg. Ennek törvényszerű következménye, hogy egyre kevésbé tudnak blattolni. – Arról nem is beszélve, hogy nem ismerik az elméleti tantárgyak jelentőségét, azok gyakorlati hasznát, s nem tudnak szolmizálni.

Szegedi kurzus résztvevői

Egy hetes intenzív együttlét célja nem lehet ugyanaz, mint egy szemeszteré. A rövid időszak mégis adhat hatalmas lökést a résztvevők számára: az új közeg, intézmény, társaság, s főleg a kurzust irányító tanár tudása és személyisége meghatározza a tanítás légkörét, intenzitását, s annak jövőbeli hatékonyságát. A zárókoncerten, melyen a két oktató is közreműködött, ki-ki lemérhette fejlődésének szintjét. Szeged lelkes, és a mai napig a zene iránt érdeklődő közönsége nagy sikerű hangverseny részese lehetett 2016. július 11.-én, a Fricsay-teremben.

30. alkalommal szervezte meg *Balassagyarmaton* a nyári tábort a *Rózsavölgyi Márk Zeneiskola* „Zene határok nélkül” címmel.

A mottóból kitűnik, hogy nemzetközi résztvevőkre is számítottak a rendezők a 15-30 közötti korosztályt megcélözva. Idén is érkeztek diákok Hollandiából, Kínából stb. A hangszeresek számára lehetőség nyílt kamarazenélésre, énekesnek pedig kórusban való részvételre. Az esti koncerteken nemcsak a tábor hallgatói, hanem tanárai is felléptek.

A népes zongora és vonós tanzsok mellett szép számmal jelentkezték fuvolisták, és magánénekesek is. Utóbbiakkal immáron harmadik alkalommal foglalkozott Kossuth-díjas operaénekesnőnk, **Tokody Ilona**, aki jelenleg a Pécsi Jannus Pannonius Egyetem Zenei Tagozatának professzora. Különleges élmény mellette dolgozni: látni, s hallani, amint bemutat egy-egy motívumot, frázist, esetleg hosszabb részletet, netán egy egész művet, légyen az akár bariton (sic!) ária (pl. Germont). A zenei formálás nagy mesterével találkozhatott a hallgatóság, amely megcsodálhatta, miként adja elő a nemzetközileg is ismert művésznő a választott darabot, s hányféleképpen lehet stílusosan megformálni, kifejezni valamit. Ámulatba ejtően figyelhattük azt a magától értetődő természetességet, ahogy pl. egy magyar népdalhoz nyúl. Kodály feldolgozásait a legegyszerűbb eszközökkel interpretálta minden sallang nélkül. Muzikalitása, tiszta szövegmondása, a dalok érthető prozódíaja szinte elképzelhetetlenné teszi számunkra, hogy van egyéb jó megoldás is. Talán ez inspirálhatta azt a pécsi zeneszerző hallgatót, aki *Tokody Ilonának* ajánlva megharmonizálta az „Erdő mellett estvéledtem...” kezdetű népdalt.

Köszönet illeti a zeneiskola vezetőjét, *Ember Csabát*, aki rendületlen lelkesedéssel tesz, szervez a magyar zenei élet színvonalának megőrzéséért Balassagyarmaton.

Nagy Márta

Erdélyországban járva

A Magyar Kodály Társaság Szabolcs-Szatmár-Bereg-megyei Tagcsoportja idén augusztusban, négy napra Erdélybe látogatott. Az igényes programot egyesületünk tagja, *Belinszky Etelka* állította össze.

Az első napon olyan kastélyokat kerestünk föl, amelyek alig-alig ismertek a magyarországiak előtt, hiszen csak az elmúlt két-három évben nyitották meg kapuikat a látogatók előtt. *Marosvécsen* a reneszánsz Kemény-várkastélyt maga a család leszármazottja mutatta be nekünk. A történelmi termek és szobák irodalmi örökségünk fontos részének tanúi, hisz 1926 és 1944 között itt „működött” a Kemény János író által alapított Erdélyi Helikon, melynek tagja volt – többek között – Áprily